

REPERTORIUM OP DE LENEN VAN DE HEERLIJKHEID DUSSEN MUILKERK, 1380-1771

door
J.C. Kort

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 31 (1976), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

Het archief van de heerlijkheid Dussen Muilkerk bevond zich in het bezit van wijlen jonkheer mr. A.A.C. Berg te Wassenaar, die mij op de meest welwillende wijze toestemming gaf tot raadpleging. Nu wordt het door het Algemeen Rijksarchief beheerd. Zelf hing de heerlijkheid en de zogenaamde Adriaan van Herlaar's hoeve, waar de lenen verheven moesten worden, af van de hofstede van de Merwede.

De eigen registratie van de lenen wordt gevormd door een ongefolieerd register over de jaren 1675 tot 1771. Het is hier aangeduid met de letter D.

Daarnaast bestaat de registratie uit twaalf charters en stukken, die dienen als retroacta bij de aankoop van die percelen door de leenheer. De charters zijn hier gemerkt met de letter C.

Dit geheel kon aangevuld worden door een tweetal lijsten van leenmannen, voorkomend in het archief van de Leen- en Registerkamer van de Grafelijkheid van Holland (LRK) en een charter uit de handschriften (HSS) van de Derde Afdeling. Zodoende draagt dit repertorium hetzelfde karakter als het voorgaande van Langerak.

DUSSEN - MUILKERK

1. 3 morgen land, gelegen aan de Dussen in 'sMildenhoeve.

10-3-1380: Aleid, vrouw van Pieter Kuust en Elisabeth, haar zuster, vermeld, waarbij de leenweer door Willem van der Merwede, ridder, wordt overgedragen aan Jan van Veen, zoon van Pieter van Giessen, zijn neef, HSS 508.

2. 7 ½ morgen land in Muilkerk, jaarlijks 4 pond waardig.

...-1472: Arnout van Dijk vermeld, LRK 283 fol. 153.

...-148.: Pieter van Dijk tegen heergewaad van 4 gouden ridders (Merwede).

...-14...: Jan Nessche tegen heergewaad van 4 gouden ridders (Merwede).

Het leen 2 gesplitst in 2A en 2B.

2A. 4½ morgen (1692: 4 morgen 3 hont) land in Mullkerk, (1692: strekkend van de halve Dussen af noordwaarts op tot het land van Altena, oost en west de weduwe en de kinderen van Bastiaan van Gelder).

14-11-1521: Joost van Wytvliet - 286 fol. 255.

...-1569: Joost van Wytvliet vermeld LRK 340 fol. 172v.

...-1...: Gerard Melisz., als getuige vermeld anno 1603, C.

10-8-1692: Herman van Veen voor Dirkje van Gelder, zijn nicht, ook voor haar broer en zusters bij dode van Bastiaan van Gelder Jansz., haar vader, D.

Het leen 2A gesplitst in 2C en 2D.

2C. 2 morgen 2 hont (1741: 1 hont) land, strekkend van de Baanse wetering zuidwaarts op tot de halve Dussen toe, oost: Willem Burghout (1733: diens weduwe), west: Dirkje van Gelder de jongste (1725: Jacob Schoenmakers; 1741: Hubert Zeylmans).

29-5-1712: Hendrik Struik voor Elisabeth van Gelder, zijn vrouw, bij overdracht door Dirkje van Gelder na boedelscheiding, D.

29-5-1712: Geelik van Oirschot bij overdracht door Hendrik Struik voor Elisabeth van Gelder, diens vrouw, D.

9-4-1725: Willem Burghout voor Joost van Oirschot, zijn neef, oud ca. 18 jaar, te Dussen Muilkerk bij dode van Geelik, diens vader, D.

3-2-1733: Hulde van Joost van Oirschot, waarbij 1 hont land over de straat tot eigen wordt gerekend, D.

6-11-1733: Verpand door Joost van Oirschot te Dussen Muilkerk voor een schuld van f 150,- aan Cornelis Wolfertsz., meesterschoenmaker, D.

25-3-1741: Bastiaan van Oirschot te Dussen Muilkerk, oud ca. 25 jaar, bij overdracht door Joost van Oirschot, D.

2D. 2 morgen 1 hont land gelegen op de Baan, gemeen met 5 hont eigen, strekkend van het noorden van de Baanse wetering af zuidwaarts op tot de halve straat toe, oost: Geelik van Oirschot (1733: Joost van Oirschot) met leen van Dussen Muilkerk, west: Jacob Potter (1733: Anneke van Emmikhoven).

1-6-1717: Jacob Schoenmakers, oud ca. 41 jaar, te Waspik bij overdracht door Gerard Timmers Hendriksz. voor Dirkje van Gelder de jongste, D.

6-11-1733: Jan de Eend Jansz. voor Hubert Zeylmans, zijn neef, oud ca. 6 jaar, zoon van Thomas Zeylmans en Maria Schoenmakers, ook voor Jacob, diens broer, bij dode van Jacob Schoenmakers, hun grootvader, D.

2B. 3 morgen land in Muilkerk (1662: in 7 morgen, gelegen in Potters hoeve, groot 10 morgen, oost: de weduwe van Jan van Wevelinkhoven Antonsz., west: Albert van Steenwijk c.s., noord: het land van Altena, zuid: de Dussen).

...-1569: Jacob Adriaansz. vermeld, LRK 340 fol. 172v.

27-12-1662: Voor Adriaan Goeivaarts te Drongelen, hem aangekomen van Adriaan Willemsz., getaxeerd op f 180,-, C.

Het leen is blijkbaar door de leenheer gekocht.

3. 3 morgen, land in Muilkerk (1603: strekkend van 3 morgen, toebehorend aan Jan Lambertsz. noordwaarts op tot de grafelijkheid, oost: erven van juffrouw van Burggraaf, west: Stijntje Jansdr.).

...-1569: Job Pietersz., vermeld LRK 340 fol. 172v.

13-6-1603: Cornelis Cornelisz. te Dussen bij overdracht door Adriaan de Lange Andriesz. voor Job de Lange, diens zoon, C.

...-16..: Adriaan Kapitein Cornelisz. vermeld, C.

Het leen 3 gesplitst in 3A, 3B, 3C en 3D.

3A. 4 hont land in Muilkerk (1633: oost: Pieter Kapitein Adriaansz. met 4 hont; 1638: Okker en Arnout Kapitein Adriaansz. c.s.), (1633: west: Filips de Flines of zijn kinderen; 1638: de heer Pieter Helman), (1633: noord: Jan Spiering en Anton Adriaansz. met 4 hont; 1638: de heer Pieter Helman), (1633: 3 morgen leenland van de Merwede, toebehorend aan de erven van Adriaan Kapitein Cornelisz. en Jan Spiering; 1638: de heer Pieter Helman).

26-2-1633: Jan Spiering bij overdracht door Cornelis Kapitein Adriaansz., C.

22-12-1633: Pieter van Aalburg Adriaansz. bij overdracht door Jan Spierings, C.

14-6-1638: Pieter Helman, ambachtsheer van Dussen Muilkerk, bij overdracht door Pieter van Aalburg Adriaansz. voor f 350,-, C.

3B. 4 hont land in Muilkerk, oost: 9 morgen land, genaamd Cort Jan, toebehorend aan Johan Coenen, schout van Oosterhout, west: Jan Spiering (1641: Pieter Helman) met 4 hont leenland, zuid: 3 morgen leenland van de Merwede, toebehorend aan de erven van Adriaan Kapitein en Jan Spiering (1641: Pieter Helman), noord: Cornelis, Arnout, Okker en Jaapje, kinderen van Adriaan Kapitein Cornelisz. met 1 morgen land, roerend van Dussen Muilkerk.

26-2-1633: Cornelis Kapitein Adriaansz. bij overdracht door Pieter, zijn broer, voor het deel dat hij in het huis had, C.

4-9-1634: Arnout Kapitein Adriaansz. bij overdracht door Pieter, zijn broer, C.

11-5-1641: Pieter Helman bij overdracht door Cornelis Kapitein voor een gedeelte van f 2035,-, C.

3C. 2 hont land in Muilkerk, oost: Cornelis, Arnout, Okker en Jaapje Kapitein met 1 morgen leenland van Dussen Muilkerk, west: Filips de Flines of zijn kinderen (1638: Pieter Helman), zuid: Jan Spiering met 4 hont - 3A - noord: de grafelijkheid van Holland met 3 morgen.

26-2-1633: Anton Kapitein bij dode van Adriaan Kapitein Cornelisz., zijn vader, C.

14-6-1638: Pieter Helman, heer van Dussen Muilkerk, bij overdracht door Anton Kapitein Adriaansz., C.

3D. 2 hont land in Muilkerk, oost: Okker, Arnout en Jaapje Kapitein; west: Filips de Flines of zijn kinderen (1638: Pieter Helman), zuid: Jan Spiering met 4 hont = 3A, noord: de grafelijkheid van Holland met 3 morgen.

26-2-1633: Jan Spiering bij overdracht door Okker Kapitein Adriaansz. ook voor Arnout en Jaapje, diens broer en zuster, C.

14-6-1638: Pieter Helman, heer van Dussen Muilkerk, bij overdracht door Jan Spiering Jansz., C.

3E. 1 morgen land in Muilkerk, oost: 9 morgen land, genaamd Cort Jan, toebehorend aan Johan Coenen, schout van Oosterhout, west: Pieter Helman, zuid: 3 morgen leenland van de Merwede, toebehorend aan Pieter Helman, noord: de grafelijkheid van Holland met 3 morgen.

11-5-1641: Pieter Helman bij overdracht door Arnout en Okker Kapitein en Adriaan Leendertsz. voor Jaapje Kapitein voor een gedeelte van f 2035,-, C.

4. 2 morgen land, gelegen aan de Dussen, strekkend van de wetering (1698: af noordwaarts op) tot het land van Altena, oost: Bastiaan van Gelder (1709: Willem Burghout; 1730: diens weduwe; 1771: Wouter Pelikaan), west: Bastiaan van Gelder (1709: Jacob Potter c.s.; 1730: Anneke van Emmikhoven; 1771: de weduwe van Evert Potter c.s.).

8-3-1675: Pieter van Gelder Bastiaansz., natuurlijke zoon van Bastiaan van Gelder, bij overdracht door zijn vader, D.

20-12-1698: Jan van Gelder bij dode van Pieter, zijn vader, D.

13-4-1709: Pieter van Gelder bij dode van Jan, zijn vader, D.

27-12-1730: Nikolaas van Gelder, oud ca. 28 jaar, te Munsterkerk bij dode van Pieter, zijn broer, D.

27-12-1730: Verpand door Nikolaas van Gelder aan Adriana van der Hoeven, weduwe van Cornelis van Brandwijk, voor een schuld van f 60,-, D.

14-9-1771: Gelost door de weduwe en kinderen van Nikolaas van Gelder, D.

14-9-1771: Leendert van der Flier voor Maaïke van Gelder, gehuwd met Evert Dijkman, te Rotterdam, oud ca. 49 jaar, en Wilhelmina van Geider, zijn vrouw, bij dode van Jan van Gelder, hun broer, die het leen verkreeg van Nikolaas van Gelder, hun vader, na verzuim, D.

DUSSEN - MUNSTERKERK

5. 2 morgen land in Dussen Munsterkerk, jaarlijks 2 pond 16 s. waardig.

...-1472: Daniel Halewijnsz. vermeld, LRK 283 fol. 153.